

DAGSINS MEINING

Oljan aftur á dagsskránna

Eftir ein steðg í oljuleiting og oljuvónum verður nú aftur varpað ljós á undirgrundina á landgrunninum, báðumegin markíð. Risastóra oljufelagið ChevronTexaco fer fyrst í apríl mánað undir eina rættiliga avgerandi boring , skamt frá markinum. Og longu tveir mánaðir eftir tað, beint í kjalarvörinum á hesi boringini, fer so ein annar oljurisi í aljóða oljuhøpi, Agip í gongd. Talan er um eina boring í føroyskum øki og eina í bretskum. Men fyri føroyingar og feløgini, sum leita eftir olju á okkara landgrunni hevur boringin í bretskum øki sera stóran týðning. Tí øll boring á Atlantsmótinum báðumegin markíð er við til at geva nýggja vitan til alt økið og skal harvið betra um møgu-leikarnar at raka við oljukeldur í undirgrundini.

Texaco, nú ChevronTexaco er ein gamal kenningur í Føroyum. Felagið var millum fyrstu oljufeløgini, sum tíðliga í 90-unum fóru at vísa okkara landgrunni ans. Tað var við í boringini í Lopra og í flestu av kanningunum her. Felagið var eisini eitt tað fyrsta til at seta seg niður í Føroyum. Tað skuldi so ikki eydnast felagnum at fáa leiti-loyvi í 2000 og varð endin eisini tann, at Texaco tók seg úr tí føroyska økinum. Men trúgvin uppá Atlantsmótið var kortini so stór, at felagið ikki gav skarvin yvir. Tað satsaði alt uppá at fáa tey bestu loyvinu í 19. Útbjóðingar-umfarinum í bretskum øki og fekk tey, so gott sum.

Hóast bert tvær oljukeldur framleiða á Atlantsmótinum millum Føroyar og Bretland eftir nærum 170 boringar, so hava fleiri av stóru oljufeløgunum ikki minst vónina til hetta stóra økið. Og tað er so komandi boringin hjá ChevronTexaco eitt gott domi um. Borað verður longu í apríl og liggur boristaðið miðllum føroyska markíð og verandi framleiðandi oljufeltini á bretskum øki, Foinaven og Schiehallion. Ikki so langt frá, inni á okkara egna landgrunni, er Agip farið at leggja síðstu hond á fyrireik-ingarnar til sína fyrstu boring her. Eisini Agip hevur verið virkið í økinum leingi og nú skal tað so til at vísa um-verðini, um tað hevur gjørt sitt heimaarbeið betri enn onnur oljufelg ella tað verður hepnari enn tey, sum hava roynt og einki ella ov lítið funnið.

Stórus áhugi og spenningur var í Føroyum , tá oljufeløgini fóru undir sínar fyrstu boringar. Helst vóru vónirnar ov stórar, tí hagtølini vísa, at tað skulu borast nógvir brunnar, áðrenn tú rakar í blett. Nú ChevronTexaco og Agip fara at bora hvor sínu megin markíð og stutt frá verandi oljuframleiðandi keldum eigur tað so avgjort at hava okkara stóra áhuga. Tí vil væl til og hava feløgini lúrt hini oljufeløgini, sum ikki raktu í blett, av og betri víta, hvar tey skulu seta borin í, so kann tað henda, at Føroyar innan nakrar fáar mánaðir eru vorðin oljutjóð ella eru komnar nógvar nærri hesum máli.

Eitt oljufund í bretskum øki hevur so sanniliga eisini stóran týðning fyri okkum. Tað kann fáa oljufelg, sum ikki eru virkin her í dag, at vísa eini komandi 2. Umfari á landgrunninum ans. Tað fer at kveitkja nýtt liv í vónirnar, sum hóast nógvar turrar brunnar, kortini ikki eru deyðar. Ein og leitað varð vestan fyri Hetland í nærum 20 ár, áðrenn fyrsta oljan sprændi, á sama hátt eiga vit at vísa tó, íó at vitanin og tóknin í dag er nógv betri enn fyrr, og tí hava vit alla orsök til at halda, at eydnan fer at vera við okkum og felagnum her arbeiða nógv skjótasri enn royndirnar hinumegin markíð.

Nú seta vit øll vónirnar til ChevronTexaco og Agip.

Sosialurin

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri: Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo
Figgarleiðari: Jákup Mørk
jakup@sosialurin.fo
Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo
Finnbjörg Nattestad
finnbjorg@sosialurin.fo
Durita Simonsen durita@sosialurin.fo

Jan Müller á odda

Sjúrður Skaale

Jan Müller stendur einsa-mallur fyrri øllum odda-greinunum, sigur Sosialur-in. Eingin uttanfyrirstand-andi hevur nakra ávirkan. Jan er á odda! Men er veru-liga eingin aftanfyri?

Nógvir og fjølbroyttir pennar, sum skriva úr øll-um herðashornum. Tað er tað, sum eyðkennir Sosial-in. Sum ger Sosialin til eitt so frálíkt og fjølbroytt tíð-indablað.

Maðurin aftanfyri, er fyrst og fremst Jan Müller. Og hann eigur uppibornan stóran heiður fyri at hava gjørt Sosialin til tað blað, hann er. Eingin ivi um tað.

Men so er tað tað polit-iska. Tað partapolitiska. Eitt eru tær mangan einið-ugu lysingarnar av einum máli. Eitt annað eru tær manipulerandi samrøður-nar. Jan Müller tekur sær av. Tú veitst at endamálið ikki er upplýsing, men partapolitikkur, tá spurn-ingarnir líkjast hesum: "Nú er Høgni Hoydal jú ein maður, sum er óðemo-kratiskur og diktatoriskur av lyndi. Hvat heldur tú um tað?"

Og so er tað oddagreinin í blaðnum. Ofta er hon sak-lig. Men viðhvørt verður hon latin upp í hendurnar á maður, sum er óðemo-kratiskur og diktatoriskur av lyndi. Hvat heldur tú um tað?"
Og so er tað oddagreinin í blaðnum. Ofta er hon sak-lig. Men viðhvørt verður hon latin upp í hendurnar á maður, sum er óðemo-kratiskur og diktatoriskur av lyndi. Hvat heldur tú um tað?"

Og so er tað oddagreinin í blaðnum. Ofta er hon sak-lig. Men viðhvørt verður hon latin upp í hendurnar á maður, sum er óðemo-kratiskur og diktatoriskur av lyndi. Hvat heldur tú um tað?"

Og so er tað oddagreinin í blaðnum. Ofta er hon sak-lig. Men viðhvørt verður hon latin upp í hendurnar á maður, sum er óðemo-kratiskur og diktatoriskur av lyndi. Hvat heldur tú um tað?"

Kendir menn
Trupulleikin er, at hesir menn ikki eru heilt ókendir. Tí verður í politiska um-hvøvinum altíð gitt um, hvør hevur skrivað hvat. Tað skrivaði eg um hós-dagin. Eg setti orð á ill-grunan um, at oddagreinir-nar um alt rakið á menta-málaráðnum kanska eru skrivaðar av einum limi í teirri setanarnevndini, sum Annlis Bjarkhamar hevur sett til viks.

Oddagreinin í Sosialin-um svarar nær sama hós-

dag. Eg veit ikki hvør huldumaðurin er hesaferð, men hann sigur, at hesar oddagreinir ikki eru at samanbera við dulnevnd lesararøv, tí ábyrgdarblað-stjórin stendur fyri teimum.
Alto Jan Müller. Og lagt verður afturat: "Tað er eingin uttanfyrirstandandi, sum sleppur at siga okkum, hvat vit skulu meina".

Hetta er ikki so. Flest øll vita, at menn, sum starvast aðrastaðni enn á Sosialin-um, skriva nógvar av blað-sins oddagreinum.

Og tað er sera nógv sum bendir á, at tað nettupp er onkur "uttanfyrirstandandi", sum hevur gjørt av, hvat hevur staðið í oddagrein-unum um hetta góða setan-armál.

Men ókeypis. Lat okkum siga, at tað er ábyrgdar-blaðstjórin, sum stendur fyrri øllum. At eingin dik-terar honum nakað. Siga vit tað, hanga millum annað hesir spurningar í luftini:

Ivamál

Hvussu kundi Jan Müller, beint eftir at landsantikvar-urin var settur og áðrenn nakar uttanfyrirstandandi (!) visti nakað sum helst um málið, gera tað greiðu nið-ursteðu, at Annlis hevði borið seg skeivt at, og at embætismenninir høvdu borið seg rætt at? Var or-søkin ikki tann, at onkur, sum ikki starvast á Sosial-málaráðnum kanska eru skrivaðar av einum limi í

teirri setanarnevndini, sum Annlis Bjarkhamar hevur sett til viks.

Oddagreinin í Sosialin-um svarar nær sama hós-

SESS, sum byrjaði við vrakaða føroyska umsøkj-aranum og sum nú tykist halda fram millum em-bætismenninar í menta-málástýrinum". Tilsipingin er ikki at fara skeivur av. Veit Jan Müller nakað sum onnur ikki vita, tá hann setir fram eina so grova og ærumeiðandi samanber-ing? Og hvaðani veit hann tað?

"Tað er nú upp til lög-mann at avgera lagnuna hjá føroyska umsøkjaranum og helst eisini lagnuna hjá embætisfólku" sigur Jan Müller eisini í blaðnum mikudagin. Tað er skriva týsmorgunin. Hvaðani visti Jan Müller henda morgun, at størv hjá embætisfólku eru í vanda?

"Øll tey, sum í greinum og brøvum royna at seta ljóskastaran á nakrar em-bætismenn og gera teir til syndabukk, gloyma heilt amatøraktiga leiklutin hjá teirra politiska arbeiðs-gevara. Hesi fólk gera seg sek í einum møguligum justitsmorið," stendur eisini í blaðnum mikudagin.

Hvussu kann Jan Müller vera so fullkomuliga visur í, at tað ikki eru hesir em-bætismenn, men Bjark-hamar, sum hevur gjørt nakað skeivt?

Jan mælir eisini til, at lögmaður sker ígjøgnum til frama fyri embætismenn-inar, og "statuatar eitt ek-sempul". Veit Jan ikki, at lögmaður er hamrandi ógegnigur í hesum máli? Hví vil eitt óheft tíðinda-blað hava ein ógegnigan mann til at avgera eitt mál? Kann orsøkin vera, at blaði-ið hevur størri áhuga í tí sannlika úrskurðinum hjá tí ógegniga Kallsberg, enn tað hevur í sannleikanum og rættvisinum?

Tann ógegnigi lögmaður-in er sambært Jan Müller enn tá "tann einasti" sum nú kann bjarga starvsfólka-politikkinum. Men tað passar ikki. Hetta er eitt púra upplagt mál fyri um-bóðsmannin. Fær hann øll skjøl í málinum, kann hann fáa sannleikan fram, og gera eina óhefta niður-

steðu. Hví vil Jan Müller ikki hava eina óhefta nið-ursteðu?

Tunga skyldan hjá Jan

Tað hugsi eg nú, at hann vil kortini. Eg trúgvi ikki, at hann hevur skrivað hesar greinar.

Sannleikin er helst, at tað man kennast sum ein tung skylda hjá Jan Müller at leggja navn til alla ta eitrandi materiuna, sum teir dulnevndu javnaðarskri-bentarnir mangan kroysta úr sær. Menn, sum sita í sínum skýmaskotum og kasta eftir fólk, sum standa úti í ljósinum.

Tað er stórt spell, at Jan letur seg trýsta til hetta. Ti maðurin hevur gjøgnum nógv ára ótroytligt stríð skapt eitt frálíkt tíðinda-blað. Hann hevur betur uppiborið enn at standa sum tann steinurin, ið ryggleysir, sosialdemokrat-iskir huldumenn krógva seg aftanfyri.

Eigur at fáa avleiðingar

Í Oddagreininu mikudagin sigur Jan Müller(?) eisini, at Fregnir eisini hava prentað dulnevndar greinar. Tað er rætt. Og tað er skeivt. Fregnir dragast í so máta við sama trupulleika sum Sosialurin. Tað átti ikki at komið fyri. Tað havi eg fleiri ferðir sagt við blað-stjóran, Jonhard Mikkelsen.

At enda vil eg siga, at eg havi ikki ánilsi av, hvør hevur gjørt hvat í málinum um hesa góðu starvssetan. Men fyri ein uttanfyri-standandi (!) sær tað út sum um, at onkur hevur misnýtt sitt vald. Og valdsmisnýtsla eigur ikki at vera góðikin. Hetta málið eigur at fáa avleiðingar fyri tann ella teir ella tey, sum hava mis-nytt valdið. Antin tað so er Annlis Bjarkhamar, ella tað eru embætismenninir, ellar tað er baðir partar. Hvør tað er, kann eg ikki vita.

Kanska eru allir pástand-irnin, sum hava staðið í Sosialinum, púra rættir. Tað kann eg heldur ikki vita.

Líka so lítið sum Jan Müller kann vita tað.

Lýsingar					
Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir	
Týsdagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12	
Mikudagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12	
Hósdagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12	
Friggjadagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12	
Leygardagsblaðið	Frí. kl. 10	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12	
Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettut freistir.					
Framhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.					
Stødd:					
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39mm og rúmið millum teigarar er 4mm.					
Innsent tilfar					
Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðsl-an ikki er kunnað um bústað og telefonnummat, verða ikki settar í blaðið.					

VIÐMERKINGAR

Hvør var so boðskapurin hjá Magna Laksáfoss um økismenning?

Jóannes Eidesgaard

Týsdagin hevði Dimma-lætting forvitnisliga grein av Tummasi í Dali um økis-menning við heitinum "Suðuroyggin letur nógv meira, enn hon fær." Grein-in bygdi á eina lýsing av peningarenslinum millum Suðuroynna og meginokið, sum Magni Laksáfoss, bú-skaparfrøðingur hevur stað-ið fyrri. Niðurstøðan hjá búskaparfrøðinum er greið: Suðuroyggin letur á leið 100 mió. kr. meira, enn hon fær árliga úr landskassan, sum so kunna brúkast aðra-staðni í landinum.

Alt í alt er greinin sera áhugaverd og upplýsandi. Og sjálvandi er tað áhuga-vert at vita, at suðuroyingar lata 100 mió. kr. meira, enn teir fáa úr landskassanum. Hetta gevur eina kenslu, har vit kenna okkum væl og

oynni til góðar, eru kanska meira enn tað, sum Suður-oyggin átti at fingið. Men hetta er rong tala, tí tá slikt verður sagt, so má hyggjast eftir, hvussu nógvar iløgur mongu seinastu árinu eru komnar til oytna.

Og hin vegin aftur, er tað rætt við øllum hesum "cost benefit" tosinum, tá tað snýr seg um at halda nakrar grundleggjandi tænastur við líka í landinum. Vit skulu hava skúlar, sjúkrahús, vegir, berghol og ferjur-ur. Hetta eru bara partar av føroyska veruleikanum.

Sjálvur haldi eg ikki tað er rætt, at vit fara undir fleiri slíkar lýsingar sum henda, Magni Laksáfoss hevur gjørt, tí eg dugi ikki at siggja, at tað kann tæna nokrum endamáli. Vit mugu ikki enda í tí støðu, at vit fara at seta økir í land-inum upp móti hvørjum øðrum. Vit mugu ikki enda

Svar til Sjúrð Skaale

Jan Müller blaðstjóri

Í tveimum fylgjandi grein-um leggur Sjúrður Skaale undirritaða undir líkt sum ólíkt. Hann skuldestur und-irritaða at geva dulnevnd-um lesarabrævskrivarum loyvi at misbrúka odda-greinsplássiið í blaðnum. Henda niðurgerðing og hundiðdall av undirritaða talar sitt greiða mál og er á so lágum støði, at hon átti ikki at verið svarað. Men tá ákærin, dómarin og avrætt-arin Sjúrður Skaale ger hetta til eitt mál um mín persón og illtonkir ónavn-givin fólk fyri at skriva skendskar og hatursfullar oddagreinir í Sosialinum má eg tala at og greiða fólk frá, hvat hetta málið í veru-leikanum snýr seg um.

Málið snýr seg um starvssetan av nýggjum landsantikvari. Tað byrjaði alt við eini samrøðu í SVF, har landsstýriskvinnan Annlis Bjarkhamar gjordi greitt, at hon hevði avgjort at seta annan persón í starv enn setanarnevnd heilar tvær ferðir hevði mælt henni til. Hetta var fyri mong óhoyrt og ikki minst fyri tann føroyska umsøk-jaran, sum fakiliga setanar-nevndin also hevði mett verða best egnaðan til starvið. Hann heldur seg vera fyrri órættvisari og skeivari víðgerð av lands-stýriskvinnuni og leggur málið fyri sitt egna felag, Magistarafelagið. Í sam-røðu við SVF sama kvøld kemur landsstýriskvinnan

gjördu okkara niðurstøðu: at nú skuldu also embætis-menn gerast syndabukkar og revsast fyri mistøk og ódugnaskap hjá lands-stýriskvinnuni.

Eg fari at heita á øll tey, sum lesa hetta aftursvar um at støða á her og gera sær púra greitt, hvat atfinning-arnar og illtonkingin hjá Sjúrða Skaale fyrst og fremst snýr seg um. Mað-urin hevur ikki verið var-ugur við, at landsstýris-kvinnan hevur verið í sjón-varpinum sum nevnt longu mánadagin 10. februar og

sjálv róð framundir, at hálvum ilgitingum. Sjúrð-ur Skaale hevur altíð verið hennara egnu embætis-menn. Sum ein annar njósnari og ákæri, ið leitar eftir prógvum fyri síni heilaspunakendu konspira-tiónsteori heldur Sjúrður Skaale seg loksins hava funnið prógvíð fyri, at tað er embætisfólk í Menta-málástýrinum, sum antin skrivar oddagreinar ella lekur til blaðið. Tí – hvað-ani visti blaðið, at lands-stýriskvinnan etlaði sær at fara í holt við sínar embet-ismenn annað enn internt úr Mentamálaráðnum!

Hóast internetið er upp-funnið og verður dúgliga brúkt av eitt nú Sjúrða Skaale, nú hann skrivar tað mesta av sínum niðurger-andi greinum móti eitt nú undirritaða úr Danmark, so bendir alt á, at maðurin ikki hevur hoyrt sína lands-stýriskvinnu í SVF fara út alment við hesum, sum hann nú leggur Sosialin undir at hava fingið undir-

kann gerast við. Og tað er júst tað næsta í greininu, sum eg haldi er serliga á-hugavert. Búskaparfrøðing-urin mælir til, at lands-stovnar og alment virkseimi verður flutt til Suðuroynni.

Hetta hevði skjótt og brátt bött um hoga miðalaldurin, tí tá høvdu mong av teim-um ungu flutt aftur í oytna.

Búskaparfrøðingurin sig-ur, at hetta er rætta leiðin sæð út frá einum búskapar-frøðiligum sjónarmiði, men eisini tí, at á henda hátt fæst restina av landinum. Og or-søkin er sára einföld hon, at seinastu 25 árinu, meðan miðnámskúlin hevur verið í oytni, eru lutfalsliga nógv ung farin til víðari lestur, men av tí, at einki munandi av førleikakrevjandi størv-um eru í Suðuroynni, so koma flestu teirra snøgt sagt ikki aftur.

Hetta er ein politiskur trupulleiki, sum nakað annars ger, um vit fram-

haldandi miðsavna alt í meginøkinum.

Harumframt er munandi lættari at fáa bæði ansing og bústað fyri rimiligan kostnað.

Fyri okkum politikkarar er boðskapurin greiður: Førleikakrevjandi størv út um landið, tað er vegurin fram.

Og hetta kunnu bert politikkararnir taka sær av. Tað verður ikki lætt og neyvan í fyrsta lagi serliga populert, men er viljin til staðar, so ber hetta til, meira enn so. Tá fyrstani kunnu vit tosa um, at nú er komin gongd á eina veru-liga økismenning. Vegir, berghol, havnir, ferjur og ferðaseðlaprisir eru neyð-ugir karnar ella fortreytir - førleikakrevjandi størv er sjálv økismenningin.